

Arkivsak-dok. 24/01293-1
Saksbehandler Terje Surdal

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Utvalg for plan, miljø og teknikk 2023 - 2027	13.02.2024	2/24
Formannskapet 2023 - 2027	15.02.2024	23/24
Bystyret 2023 - 2027	28.02.2024	

Unntatt offentlighet ihht

Samarbeidsavtale interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA) - revidering

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere: Anne Woodruff

Kommunedirektørens innstilling:

Revidert samarbeidsavtale for IUA Østfold, med ikrafttredelse 01.01.2024, vedtas.

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Revidert samarbeidsavtale IUA Østfold

Vedlegg 2 - Underskrevet møteprotokoll representantskapsmøte IUA Østfold 23.05.23

Henvising til aktuelt lovverk m/tilhørende forskrifter:

Kommuneloven;

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>

Forurensningsloven:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1981-03-13-6>

Sammendrag:

Alle kommuner er pålagt å delta i interkommunalt samarbeid om beredskap mot akutt forurensning. Den kommunale beredskapen er samlet i totalt 32 beredskapsregioner benevnt IUA. IUA er forkortelse for interkommunalt utvalg mot akutt forurensning.

IUA Østfold ble etablert i 2000. Fredrikstad kommune er vertskommune for samarbeidet, som koordinerer beredskapsarbeidet i nært samarbeid med øvrige kommuner og brannvesen i regionen.

I 2022 var det en internrevisjon i Fredrikstad kommune, hvor blant annet IUA samarbeidsavtalen ble gjennomgått. Av revisjonen framgikk det at samarbeidsavtalen hadde noen formelle feil sett opp mot den nye kommuneloven. Som følge av dette var det nødvendig med en revidering av gjeldende avtale for å sikre at avtalen er i tråd med kommuneloven. I all hovedsak er det en videreføring av gjeldende samarbeidsavtale.

Kommunedirektøren anbefaler at revidert samarbeidsavtale for IUA Østfold vedtas.

Utredning:

Kystverket har det overordnede beredskapsansvaret ved hendelser knyttet til akutt forurensning, både på land og i sjøen. Det er imidlertid et kommunalt ansvar å sørge for nødvendig beredskap mot akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innad i kommunen. Dette følger av §43 i forurensningsloven.

Alle kommunene er pålagt å delta i interkommunalt samarbeid om beredskap mot akutt forurensning. Den kommunale beredskapen er samlet i totalt 32 beredskapsregioner benevnt IUA. IUA er forkortelse for interkommunalt utvalg mot akutt forurensning.

Det interkommunale samarbeidet har egen beredskapsplan som beskriver den etablerte beredskapen, samt innehar en oversikt over sentralt personell og ressurser i forbindelse med en eventuell akutt forurensningshendelse.

IUA Østfold ble etablert i 2000. Fredrikstad kommune er vertskommune for samarbeidet, som koordinerer beredskapsarbeidet i nært samarbeid med øvrige kommuner og brannvesen i regionen. Det velges et representantskap som øverste myndighet på vegne av Deltakerkommunene. Det nedsettes et arbeidsutvalg heretter kalt AU, som skal bestå av fagpersoner fra regionen, normalt brannsjefene, og som skal sørge for at virksomheten drives i henhold til samarbeidsavtalen og representantskapets vedtak.

I 2022 var det en internrevisjon i Fredrikstad kommune, hvor blant annet samarbeidsavtalen ble gjennomgått. Av revisjonen framgikk det at samarbeidsavtalen hadde noen formelle feil sett opp ny kommunelov av 2018. Som følge av dette var det nødvendig med en revidering av gjeldende samarbeidsavtale for å påse at avtalen er i tråd med kommuneloven. I all hovedsak er det en videreføring av gjeldende samarbeidsavtale.

Endringene som foretas er som følger:

I samarbeidsavtalen henvises det til kommuneloven §19-1 om kommunalt oppgavefelleskap. IUA er omtalt som et kommunalt oppgavefelleskap og dette begrepet må derfor inngå i navnet, noe det ikke gjør per i dag.

Det er videre i samarbeidsavtalen benyttet ordet vertskommune om Fredrikstad kommunes rolle inn i IUA. I den nye kommuneloven har begrepet «vertskommune» en egen formell betydning, som ikke er tilsvarende forrige kommunelov. I henhold til den nye kommuneloven skal begrepet «kontorkommune» benyttes framfor vertskommune.

I ny kommunelov har det blitt krav om konsolidert regnskap for kommunene, og per i dag ligger IUA fortsatt i vertskommunens driftsregnskap. Budsjettet godkjennes av representantskapet og det skal føres eget regnskap. Dette gjør at IUA kvalifiseres for kategorien interkommunalt samarbeid som ikke er eget rettssubjekt, men har eget årsregnskap og dermed ikke lenger skal være en del av kommunekassens regnskap i Fredrikstad. Dette medfører at det i avtalen må framkomme at IUA ikke er et eget rettssubjekt, ref. kommunelovens §19-4 fjerde ledd punkt b.

Den nye avtalen ble gjennomgått i representantskapets møte 25. mai 2023, og er nå til formell godkjenning i alle deltakerkommunene i IUA Østfold.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:**Økonomi:**

Revidert avtale endrer ikke de økonomiske forpliktelsene som ligger til grunn i gjeldende avtale.

Miljø:

Beredskapssamarbeidet IUA Østfold har vært velfungerende og ivaretatt deltakerkommunenes lovfestede plikt til å ha en interkommunal beredskap mot akutt forurensning. IUA bidrar til å forebygge, begrense og fjerne skader på natur og for mennesker som følge av forurensning.

Folkehelse:

IUA har en viktig rolle i å beskytte innbyggernes helse, miljø og eiendom mot skader fra akutt forurensning.